

Olaylar – Başvuran Rus vatandaşı olduğunu iddia ederken, Rus yetkililer ise başvuranın Çinli olduğunu ileri sürmüşlerdir. Rus yetkililer, 2014 yılının Ağustos ayında, başvuranın Rusya’da ikamet etmesinin istenmemesi sebebiyle Rusya’dan gönderilmesine karar vermişlerdir. Rusya’da hukuka aykırı bir şekilde yaşayan ve Çin’de aranan başvuran bu nedenle kamu düzeni ve güvenliği açısından tehlike arz etmiştir. Başvuran, Çin’e sınır dışı edilmesinin, kendisini idam cezasına mahkûm edilme riskine maruz bırakacağını ileri sürerek itirazda bulunmuştur. Rus mahkemesi, Rusya’dan gönderilmesine yönelik kararın otomatik sınır dışı etme kararıyla eşdeğer olmadığı ve başka bir ülkeye gitmek için Rusya’dan ayrılmakta özgür olduğu gerekçesiyle söz konusu iddiayı reddetmiştir.

Hukuki değerlendirme – Madde 2 ve 3: Mahkeme, *Al-Saadoon ve Mufdhi / Birleşik Krallık* davasında, idam cezasının, Protokol No. 6 ve 13 ile değiştirildiği üzere 2. madde uyarınca artık izin verilmeyen, kabul edilemez bir cezalandırma şekli olduğunu ve 3. madde anlamında “insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele” teşkil ettiğini kaydetmiştir. Avrupa Konseyi üyesi olduktan sonra idam cezasının kaldırılmasına yönelik kesin taahhüdü dikkate alındığında Rusya’nın, 6 No.lu Protokol’ü hiçbir zaman onaylamamış veya 13 No.lu Protokol’ü imzalamamış olmasına karşın, Mahkeme 2. ve 3. maddelerden doğan, kişinin idam cezasına maruz kalma riskiyle karşılaşacağı yönünde somut gerekçeler bulunması halinde başka bir Devlete iade veya sınır dışı edilmemesine yönelik bir yükümlülük altında olduğu kanısındadır. Ulusal mahkemeler başvuranın davasında, kendisinin Çin’e sınır dışı edilmesi halinde idam cezasına maruz bırakılma riskine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapmamış, bunun yerine başvuranın ülkeden gönderilmesine yönelik kararın kendisinin otomatik olarak Çin’e sınır dışı edilmesini gerektirmediğine ve Rusya’dan ayrılarak başka bir ülkeye gidebileceğine karar vermiştir.

Mahkeme, başvuranın ülkeden gönderilmesine yönelik kararda, kendisinin belirtilen süreye kadar Rusya’yı terk etmemesi halinde sınır dışı edileceği hususunun açıkça ifade edilmesi nedeniyle, söz konusu argümanlardan ikna olmamıştır. Ayrıca, başvuranın Rus pasaportuna el konulması nedeniyle, kendisinin gönderme kararı kapsamında dayatılan üç günlük süre sınırı içinde başka bir ülkeye gitmek üzere Rusya’yı terk etmesinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Son olarak, başvuranın Çin’e sınır dışı edilmesi halinde, cezası ölüm olan

cinayet suçlaması kapsamında yargılandıktan sonra ölüm cezasına çarptırılacağına yönelik somut ve öngörülebilir risk hususunda taraflar arasında bir ihtilaf olmamıştır.

Sonuç: sınır dışı işlemi 2. ve 3. maddelerin ihlalini teşkil ederdi (oy birliğiyle)

Mahkeme ayrıca, başvuranın iki farklı tesisteki kötü tutukluluk koşulları nedeniyle, 3. maddenin esas yönünden ihlal edildiğine oy birliğiyle karar vermiştir.

Madde 41: manevi tazminat olarak 5.000 avro

(bk. *Al-Saadoon ve Mufdhi / Birleşik Krallık*, 61498/08, 2 Mart 2010, [128 sayılı Bilgi Notu](#))